

Dosarul nr.2ra-1390/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător: V. Sanduța  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: I. Secrieru, A. Danilov, Iu. Cimpoi

## ÎNCHEIERE

24 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de  
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
Judecătorii

Ala Cobăneanu  
Sveatoslav Moldovan  
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al RM,  
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Virginiei Ionescu către  
Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Gurgurov Rodica, cu privire la  
constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii  
judecătorești și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a  
fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al RM și menținută hotărârea din  
16 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea a fost  
admisă parțial,

### c o n s t a ț ă:

La 29 martie 2018, Virginia Ionescu a depus cerere de chemare în judecată  
către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu executorul judecătoresc  
Gurgurov Rodica, privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen  
rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii, a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 15  
iulie 2009, nr. 2-694/2009, s-a dispus încasarea din contul lui Miha Valeriu a  
pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/3 din toate veniturile lunare.

După ce hotărârea a devenit definitivă a fost eliberat un titlu executoriu, ce a  
fost depus la executare la sediul executorului judecătoresc Rodica Gurgunov, iar la  
27 iunie 2017, la solicitarea sa, executorul judecătoresc Rodica Gurgunov a  
răspuns printr-o scrisoare că Miha Valeriu nu a făcut nicio achitare, iar datoria  
însurează 181365 de lei pentru perioada de 107 luni, ce este constituită din sume  
acumulate succesiv de care are nevoie mama celor doi copii pentru întreținere.

Așteptările, frustrările, sentimentul de injustiție creat ca urmare a neexecutării  
hotărârii judecătorești definitive într-o perioadă de peste 8 ani și 8 luni, i-a cauzat

acesteia și copiilor săi un prejudiciu moral enorm, ce poate fi evaluat în plan obiectiv, dar și prin prisma jurisprudenței CtEDO la suma de 100000 de lei.

Astfel, reclamanta a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Hîncești din 15 iulie 2009 privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului material în mărimea sumelor neachitate de 181365 de lei cu titlu de pensie de întreținere a copiilor minori conform hotărârii Judecătorei Hîncești din 15 iulie 2009, a prejudiciului moral în sumă de 100000 de lei, suportat de reclamanta Virginia Ionescu și copiii minori ce se află la întreținerea acesteia ca urmare a neexecutării integrale cu peste 8 ani și 8 luni a hotărârii Judecătorei Hîncești din 15 iulie 2009 și compensarea cheltuielilor de judecată suportate.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată a Virginiei Ionescu a fost admisă parțial și s-a constatat încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Hîncești din 15 iulie 2009. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Virginiei Ionescu prejudiciul moral în sumă de 50000 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1500 de lei, în rest pretențiile fiind respinse ca neîntemeiate.

La 20 octombrie 2018, în termenul stabilit de lege, Ministerul Justiției a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge integral acțiunea.

Prin decizia din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al RM și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, în cadrul executării hotărârii judecătorești din 15 iulie 2009 de către executorul judecătoresc au fost întreprinse mai multe măsuri prevăzute de Codul de executare în vederea executării hotărârii judecătorești.

Însă aceste măsuri nu sunt suficiente pentru a constata că dreptul nominalizat al reclamantei nu a fost încălcat în condițiile în care mijloacele utilizate au fost insuficiente și nu au atins rezultatul scontat.

Astfel, instanța a constatat că hotărârea judecătorească nu a fost executată până în prezent, deși procedura de executare a fost intentată încă la 13 august 2009, respectiv o perioadă de peste 8 ani și 8 luni la momentul înaintării acțiunii.

Prin urmare, durata excesiv de mare a neexecutării încalcă cert dreptul reclamantei la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, și, în consecință, dreptul la un proces echitabil, garantat reclamantei atât de legislația națională pertinentă citată mai sus, cât și de normele internaționale.

În același timp, instanța de apel a respins argumentele invocate de Ministerul Justiției referitoare la faptul că statul nu are nicio culpă în neexecutarea hotărârii nominalizate și că executorul judecătoresc a întreprins toate măsurile în vederea executării hotărârii, deoarece în speță neexecutarea hotărârii nu poate fi imputată reclamantei în sensul legii, expus la art. 2 alin. (2) al Legii nr.87 din 24 aprilie 2011, iar la materialele cauzei lipsesc probe ce ar dovedi realizarea măsurilor de

executare, inclusiv în contextul în care măsurile specificate de executorul judecătoresc au o periodicitate insuficientă pentru a determina întreprinderea tuturor măsurilor și utilizarea tuturor pârgurilor prevăzute de lege pentru realizarea executării hotărârii judecătorești.

Cu referire la cuantumul prejudiciului moral, instanța de apel a conchis că, deoarece reclamanta nu a fost asistată pe parcursul executării hotărârii judecătorești, inclusiv în perioada în care executarea acesteia ținea de atribuțiile organului de executare al statului, în măsură suficientă de executorii judecătorești, luând în considerație și perioada în care hotărârea judecătorească a rămas neexecutată, având în vedere că compensația pentru prejudiciul moral trebuie să fie suficientă, însă nu excesivă, criteriilor indicate corespunde suma de 50000 de lei, încasarea unei sume mai mici fiind disproporționată în raport cu încălcarea admisă.

La 27.05.2019, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe eronat a interpretat dreptul material care reglementează aprecierea prejudiciului material.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei acțiuni noi de respingere a acțiunii.

La 22.07.2019, executorul judecătoresc Rodica Gurgurov, a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul declarat de Ministerul Justiției să fie admis.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 19 martie 2019 și expediată pentru comunicare participanților la proces la 10 aprilie 2019 (f. d. 159), date despre recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în

care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Ministerul Justiției al RM, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Ministerul Justiției al RM.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM.  
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Svetlana Filincova